

Załącznik Nr 6
Do Zarządzenia Nr 960/16
Prezydenta Miasta Gdańska
z dnia 28 czerwca 2016 r.

formularz nr 15.5.1_1 do IW RPO WP 2014-2020
(zastosowanie: podproces nr 15.5.1)

KARTA PROJEKTU¹

Niniejsza Karta projektu służy identyfikacji projektów pozakonkursowych²
w ramach procedury określonej w Załączniku nr 8.4.
Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WP 2014-2020

A.1. Podmiot zgłaszający

A.2. Nazwa wnioskodawcy

Gmina Miasta Gdańsk / Urząd Miejski w Gdańsku

A.3. Tytuł przedsięwzięcia strategicznego wymienionego w RPS (jeśli dotyczy)

A.4. Tytuł projektu

System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdańsku – komponent usług społecznych

A.5. Oś Priorytetowa RPO WP 2014-2020

OP 6

A.6. Działanie RPO WP 2014-2020

6.2

A.7. Poddziałanie WP RPO 2014-2020

6.2.1

¹ W przypadku przedsięwzięć strategicznych składających się z kilku odrębnych projektów lub zadań, które będą stanowiły odrębne wnioski o dofinansowanie w ramach RPO WP 2014-2020, należy wypełnić odrębną kartę dla każdego z indywidualnych projektów.

² Z wyjątkiem projektów realizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy w ramach środków Funduszu Pracy.

A.8. Lokalizacja przedsięwzięcia

Powiaty:

Gdańsk

Gminy:

Gdańsk

Miejscowości:

Gdańsk

B.1. Opis zakresu przedsięwzięcia i planowanych zadań

*Projekt **System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdańsku – komponent usług społecznych** polega na zmniejszeniu liczby osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w Gdańsku poprzez rozwój i wdrożenie usług społecznych w okresie 2016-2022. Grupą docelową projektu są osoby i rodziny zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób niesamodzielnych (osoby starsze, niepełnosprawne, wymagające opieki) oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osób przebywających w pieczy zastępczej lub opuszczających pieczę zastępczą, osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Wsparcie uczestników projektu realizowane będzie na zapewnienie usług społecznych (m.in. usługi opiekuńcze, asystentura, placówki dziennego wsparcia). Przedsięwzięcie realizowane będzie w 10 wybranych dzielnicach/obszarach Gdańska o dużej skali zagrożenia ubóstwem i wykluczenia społecznego (w tym wszystkie obszary rewitalizowane i zdegradowane). Wsparcie uczestników zostanie zdecentralizowane i główny jego ciężar zostanie przeniesiony do wybranych dzielnic/obszarów Gdańska, w związku z potrzebą zapewnienia zindywidualizowanych i kompleksowych usług możliwie jak najbliżej środowiska lokalnego. Dzielnicowy/lokalny system usług realizowany będzie albo w postaci Centrum Aktywizacji Społeczno-Zawodowej albo rozproszonych usług realizowanych na poziomie dzielnicy/obszaru. Wszyscy odbiorcy projektu objęci zostaną wysokiej jakości asystenturą, wszechstronną diagnozą oraz indywidualnym programem/kontraktem. Przedsięwzięcie realizowane będzie międzysektorowo i międzywydziałowo na poziomie całościowej polityki społecznej (pomoc społeczna, rynek pracy, edukacja, zdrowie, mieszkalnictwo itd.) w oparciu o partnerstwo podmiotów działających w sferze integracji społecznej zarówno na poziomie całego miasta jak i poszczególnych dzielnic/obszarów.*

Rekrutacja uczestników

Realizowana będzie na poziomie dzielnic Gdańska, możliwie jak najbliżej mieszkańców, we współpracy z wszystkimi podmiotami formalnymi i nieformalnymi działającym na danym obszarze. Głównym partnerem w rekrutacji uczestników będą Centra Pracy Socjalnej MOPR Gdańsk, gdzie identyfikowane będą wstępnie osoby i rodziny, które będą mogły być objęte wsparciem projektu. Ponadto realizowana będzie w dzielnicach Gdańska, uczestniczących w projekcie uliczna praca ukierunkowana na identyfikowanie i wspieranie osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Rekrutacja wspierana także będzie działaniami ukierunkowanymi na animowanie i organizowanie lokalnych społeczności w dzielnicach Gdańska.

Wszechstronna diagnoza

Każdy z uczestników projektu objęty zostanie wszechstronną diagnozą realizowaną przez interdyscyplinarny zespół specjalistów pod przewodnictwem pracownika socjalnego, we współpracy z indywidualnym asystentem. Diagnoza realizowana będzie w 7 obszarach funkcjonowania odbiorców projektu: psychologicznej, mieszkaniowej, rodzinnej, socjalno-bytowej, społecznej, zdrowotnej i zawodowej. Identyfikowane będą potrzeby, możliwości, zasoby i ograniczenia uczestników. Kluczowym, w tym zakresie będzie określenie poziomu wykluczenia społecznego, poziomu motywacji dla udziału w procesie aktywizacji społecznej, stopnia ograniczeń indywidualnych, poziomu kompetencji społecznych. Diagnoza w trakcie trwania projektu będzie sukcesywnie aktualizowana.

Indywidualny plan/kontrakt – Ścieżka reintegracji

W oparciu o indywidualną i interdyscyplinarną diagnozę, w bliskiej współpracy osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym a także we współpracy z indywidualnym asystentem tworzony będzie indywidualny plan lub kontrakt ukierunkowany na rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w diagnozie. Kontrakt zawierać będzie najczęściej ścieżkę reintegracji, czyli długotrwały proces integracji z wykorzystaniem kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia. Indywidualny plan lub kontrakt zawierać będzie oddziaływanie na wszystkie 7 obszarów funkcjonowania odbiorców wsparcia. Szczególna uwaga zwrócona będzie na działania wzmacniające kompetencje społeczne.

Asystentura

Każdy uczestnik projektu objęty zostanie wsparciem indywidualnego asystenta. W przypadku rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowana będzie asystentura rodzinna. W przypadku innych grup osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym realizowane będą inne formy indywidualnej asystentury np. osób starszych czy niepełnosprawnych. Jeden asystent pracować będzie według indywidualnego trybu, jednak z nie więcej niż 15 środowiskami (osoby lub rodziny). Asystent w projekcie stanowić będzie swego rodzaju łącznik osoby lub rodziny zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z istniejącymi podmiotami świadczącymi różne usługi integracji społecznej. Wsparcie asystenta polegać będzie głównie na towarzyszeniu i wspieraniu uczestników projektu w odzyskiwaniu samodzielności życiowej lub poprawie jakości życia, zgodnie z obraną przez nich drogą dochodzenia do tego celu, w czasie jakiego te osoby potrzebują (w oparciu o diagnozę i indywidualny plan). Asystent towarzyszyć będzie w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego, motywować i dopingować do podejmowania działań mających na celu poprawę i zmianę sytuacji życiowej oraz monitoruje postępy w realizacji kontraktu. Asystent stanowi wsparcie dla pracowników socjalnych. Pomoc asystenta realizowana będzie od samego procesu diagnozy, poprzez realizację kontraktu po uzyskanie możliwie najwyższego poziomu aktywności społecznej. Wsparciem asystenta objęte będą także osoby, które ukończyły już ścieżkę reintegracji społecznej, polegać będzie ono głównie na monitorowaniu uczestników (ok. 6 miesięcy).

Usługi społeczne

Usługi społeczne w projekcie zapewnione zostaną dla dwóch głównych grup uczestników projektu. Pierwsza część usług obejmować będzie osoby niesamodzielne, wymagające wszechstronnego wsparcia asystenckiego i opiekuńczego. Wsparcie będzie polegało na zapewnieniu usług opiekuńczych oferowanych w ramach działań Miasta a jednocześnie ich wzmocnienie i zintensyfikowanie poprzez wsparcie wolontariuszy opiekuńczych lub opiekuńczą pomoc sąsiedzka. Istniejące usługi opiekuńcze wymagają uzupełnienia, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych a także w weekendy. Całkowite wsparcie opiekuńcze koordynowane będzie przez indywidualnego asystenta osoby niesamodzielnej. Część realizowanych usług opiekuńczych, w

związku z ich przyszłościowym charakterem, zapewniona będzie przez uczestników projektu realizujących zadania związane z aktywną integracją. Całościowa pomoc ukierunkowana będzie na proces prewencji instytucjonalizacji osób niesamodzielnych, tak by osoby takie mogły pozostać w środowisku lokalnym. Część osób niesamodzielnych korzystających z usług społecznych, posiadająca potencjał zatrudnienia lub aktywności zawodowej korzystać będzie także ze wsparcia aktywnej integracji (pierwszy komponent projektu). Druga część usług społecznych skierowana będzie do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osób przebywających w pieczy zastępczej lub opuszczających pieczę zastępczą, osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Wsparcie polegać będzie przede wszystkim na uruchomieniu asystentury rodzinnej wraz z prewencją w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego. W projekcie współtworzone będą w poszczególnych dzielnicach objętych projektem nowe placówki wsparcia dziennego, jak i rozszerzana będzie oferta istniejących placówek. W zależności od indywidualnych potrzeb uczestników realizowane będą placówki w formie specjalistycznej, opiekuńczej lub pracy podwórkowej. W przypadku dwóch ostatnich zajęć uzupełnione zostaną o naukę co najmniej jednej z ośmiu kompetencji kluczowych. Rodzice dzieci objętych wsparciem a także osoby powyżej 15 roku życia uczestniczyć będą także w programie aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Realizowane dla dwóch grup odbiorców usługi społeczne wdrażane będą w powiązaniu z rozwojem ekonomii społecznej.

Planowane są następujące formy wsparcia:

- Rozwój usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami.
- Kompleksowe działania międzysektorowych zespołów w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób niesamodzielnych, w tym kształcenie kadr opieki oraz działania mające na celu zmniejszenie barier i ograniczeń mobilności osób niesamodzielnych.
- Działania wspierające opiekunów w opiece na osobami niesamodzielnymi (kształcenie, poradnictwo, usługi asystenckie).
- Działania na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej opiekunów osób niesamodzielnych
- Rozwój usług społecznych w zakresie wsparcia rodziny, w tym poradnictwo, działania asystenckie, terapie, konsultacje pedagogiczne i psychologiczne, wsparcie opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawną, organizacje grup wsparcia aby zapobiegać izolacji rodzin, działania profilaktyczne w ramach placówek wsparcia dziennego, wspieranie i wzmacnianie aktywizacji środowiskowej rodziny.
- Działania wspierające proces dezinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w formie szkoleń, asysty i doskonalenia kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, objęcie wsparciem rodzin biologicznych dzieci przebywającej w pieczy.
- Rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą w zakresie wsparcia:

Społecznego:

- poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne;
- warsztaty skierowane na wzrost kompetencji społecznych i umiejętności osobistych;
- poradnictwo prawne i obywatelskie;
- animacja środowiskowa;
- praca socjalna.

Zawodowego:

- kursy i szkolenia;
- poradnictwo zawodowe;
- pośrednictwo pracy;
- staże;
- zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców;
- zatrudnienie subsydiowane;

- usługi asystenckie, aby uzyskać i utrzymać zatrudnienie.

Edukacyjnego:

- działania związane z udziałem w zajęciach szkolnych, uzupełnienie wykształcenia;
- zajęcia dydaktyczno - terapeutyczne, edukacja;
- usługi wspierające aktywizację edukacyjną.

Dzielnicowe/lokalne usługi integracji społecznej

Usługi społeczne powinny być możliwie jak najbliżej mieszkańców, w ich środowisku lokalnym, tutaj powinien znaleźć się pierwszy punkt kontaktu i miejsce sieciowania różnych dostępnych usług. Tymczasem zbyt często osoby ubogie i wykluczone społecznie nie otrzymują adekwatnej, w odpowiednim czasie pomocy. Większość instytucji publicznych czy organizacji pozarządowych realizuje działania na poziomie całego miasta lub jego części. Istnieje także grupa osób ubogich czy wykluczonych społecznie, która nie chce lub nie może korzystać z ich wsparcia. Istnieje zatem potrzeba synergii podmiotów działających na poziomie dzielnic Gdańska. Potrzeba uzupełnienia niniejszej oferty o przyjazne miejsca, otwarte na potrzeby mieszkańców w najtrudniejszych sytuacjach, będące miejscem pierwszego kontaktu oraz łącznikiem w sieci różnych instytucji i organizacji. Rozwiązanie takie byłoby powiązane z siecią dzielnicowych/lokalnych partnerstw aktywizacji społecznej, które wykorzystywałyby swoje zasoby do realizacji zadań projektowych. Asystentura i realizowane usługi społeczne wobec odbiorców projektu realizowane będą na poziomie dzielnic, możliwie jak najbliżej środowiska lokalnego, natomiast usługi aktywnej integracji na poziomie całego miasta w zależności od rodzaju niezbędnych usług. Infrastruktura wsparcia będzie mogła zostać zrealizowana w dwójnasób. Pierwszym rozwiązaniem będzie stworzenie Lokalnego/dzielnicowego Centrum Aktywności Społeczno-Zawodowej, gdzie zintegrowane zostaną wszelkie usługi projektu, od asystentury, poprzez usługi społeczne po animację i organizowanie społeczności lokalnych. Drugim sposobem będzie rozproszenie i podzielenie w ramach dzielnic, pomiędzy partnerów dzielnicowych/obszarowych, różnych usług projektowych, według specjalizacji określonych koalicjantów. Oba rozwiązania stosowane będą w zależności od potrzeb uczestników, indywidualnego charakteru dzielnic i zawiązanej koalicji. W obu przypadkach w wybranych dzielnicach Gdańska wprowadzone zostaną nowe usługi integracji społecznej, stworzony zostanie system informacji, pierwszego kontaktu systemu wsparcia, wsparcie dzielnicowe/lokalne będzie łącznikiem i przewodnikiem po istniejącym systemie wsparcia. Dzielnicowe/lokalne usługi integracji społecznej połączone zostaną także z rewitalizacją wybranych obszarów Gdańska. Wstępnie wybrano 10 obszarów, w których zintensyfikowana zostanie działalność projektowa: obszary w których planowana jest rewitalizacja Orunia, Nowy Port, Biskupia Górka, Dolne Miasto, obszary zdegradowane tj. Stogi i Przeróbka, Wrzeszcz a także Przymorze, Piecki-Migowo, Chełm, Oliwa.

Wszystkie działania w dzielnicach koordynowane będą przez partnerstwo różnych podmiotów i osób zaangażowanych lokalnie. Na poziomie całego projektu działania koordynowane będą przez partnerstwo miejskie podmiotów działających w obszarze polityki społecznej.

B.2. Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia

B.2.1. Opis kontekstu

W 2014 roku ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie skorzystało 9 351 rodzin, w których żyło 17 654 osoby. Stanowiło to 4% wszystkich mieszkańców Gdańska. Najczęstszymi powodami korzystania klientów z pomocy społecznej w 2014 roku były, czynniki ekonomiczne (ubóstwo i

bezrobocie), które stanowiły 41,5% w grupie przyczyn ubiegania się o pomoc i wsparcie. Kolejna grupa to powody zdrowotne (wśród nich niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba), które wyniosły 39,8%. Powody rodzinne w tym m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych stanowiły 10,9%, a powody społeczne (uzależnienie, przemoc) 7,8%. W 2014 roku 51% spośród wszystkich korzystających z pomocy i wsparcia długotrwale korzystało z pomocy długotrwale.

Stopa starości w Gdańsku wynosiła w 2014 roku 25,5% (odsetek osób w wieku 60+). Do najważniejszych problemów tej grupy można zaliczyć samotność, chorobę, niepełnosprawność, życie w ubóstwie, poczucie nieprzydatności. Osoby starsze mogą wymagać wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności. Usługi te mogą być wykonywane przez członków rodziny, najbliższe otoczenie lub w ramach usług (opiekuńczych i specjalistycznych) organizowanych przez system pomocy społecznej. W 2014 roku 1 041 osób korzystało z usług opiekuńczych w ramach systemu pomocy społecznej w tym 37 osób z usług specjalistycznych. Seniorzy wymagający wsparcia korzystają również z uczestnictwa w 5 dziennych domach pomocy społecznej (205 miejsc z których skorzystało w 2014 r. 268 osób) czy 32 klubach seniora, 4 klubach samopomocy (66 miejsc, z których skorzystało w 2014 r. 88 osób). Sukcesywnie zmniejsza się natomiast zapotrzebowanie na miejsca w domach pomocy społecznej, z których seniorzy coraz rzadziej decydują się skorzystać. Miejsca w domach pomocy społecznej obecnie zabezpieczają potrzeby mieszkańców Gdańska. W 2014 r. z 5 domów pomocy społecznej zapewniających całodobową opiekę (131 miejsc) skorzystało 136 osób w podeszłym wieku.

Według danych spisu powszechnego w Gdańsku mieszkało 60 125 osób niepełnosprawnych tj. 13 % mieszkańców Gdańska, w tym z tak zwaną niepełnosprawnością prawną tj. z orzeczeniem o niepełnosprawności 38 623 osoby. W grupie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności 12 892 osoby posiadały znaczny stopień niepełnosprawności, 4 754 osoby posiadały umiarkowany stopień niepełnosprawności, a 8 421 osób posiadało lekki stopień niepełnosprawności. Ponadto 1222 osoby nie miały ustalonego stopnia niepełnosprawności, dodatkowo w grupie osób niepełnosprawnych było 1336 dzieci w wieku 0-15 lat z orzeczoną niepełnosprawnością. Istotną kwestią jest sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy. W roku 2014 jako osoby bezrobotne zarejestrowało się 931 osób niepełnosprawnych, a jako osoby poszukujące pracy zgłosiło się do PUP 219 osób. W tym samym okresie PUP dysponował 465 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych, a liczba podjęć pracy przez osoby niepełnosprawne wynosiła 651.

Ważną rolę w życiu osób niepełnosprawnych pełni rehabilitacja zawodowa i społeczna, która warunkuje ich sytuację w różnych obszarach życia społecznego oraz miejsce osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Potencjał Gdańska w tym zakresie obejmuje 6 WTZ, 1 CIS. Z 9 ośrodków wsparcia skorzystało w 2014 roku 356 osób. W Gdańsku działa 12 całodobowych placówek, 4 kluby samopomocy. Reintegracja społeczna osób niepełnosprawnych prowadzona jest także w ramach projektu „Osiedle Sitowie” (33 osoby niepełnosprawne objęto tym projektem, 13 osób niepełnosprawnych absolwentów Osiedla Sitowie otrzymało lokale socjalne, 17 osób niepełnosprawnych podjęło pracę) oraz w ramach działań Gdańskiej Spółdzielni Socjalnej. Ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usług rehabilitacyjnych i usług opiekuńczych w 2014 roku skorzystało łącznie 1270 osób. Z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności skorzystało w 2014 roku 4 007 rodzin, w których żyje 6 450 osób. Utrzymuje się od lat tendencja wskazująca na to, że niepełnosprawność jest jednym z głównych powodów korzystania z pomocy społecznej.

System pieczy zastępczej w ramach oddziaływań środowiskowych i instytucjonalnych obejmuje 2 407 rodzin z dziećmi, w tym 1000 rodzin niepełnych z dziećmi i 576 rodzin wielodzietnych.

Najważniejszym ogniwem tych oddziaływań jest praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych w Centrach Pracy socjalnej. Od 2012 roku rozwijana jest nowa forma pracy z rodziną w oparciu o działania asystenta rodziny. W 2014 roku 23 asystentów objęło wsparciem 293 rodziny z 1094 dziećmi. Wspieranie tych rodzin prowadzone jest również poprzez poradnictwo specjalistyczne (546 osób objętych w 2014 roku), mediacje rodzinne (25 rodzin objętych w 2014 roku), grupy wspierająco-edukacyjne dla rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej (22 osoby objęte w 2014 roku), opieka rodzin wspierających (1 rodzina w 2014 roku), diagnoza psychospołeczna rodzin (49 rodzin zdiagnozowanych w 2014 roku).

Duże znaczenie dla pracy z rodzinami mającymi trudności w opiece nad dziećmi mają placówki wsparcia dziennego. Niestety utrzymuje się tendencja spadkowa liczby tych placówek i zapewnianych w nich miejsc dla dzieci i młodzieży. W 2014 roku funkcjonowało 16 takich placówek w tym 2 specjalistyczne, które zapewniały łącznie 375 miejsc.

61,6% dzieci, którym zapewniono opiekę w pieczy zastępczej zostało umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej co jest zgodne z przyjętym kierunkiem aby zwiększać udział pieczy rodzinnej w zabezpieczaniu opieki dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych.

Odnosząc liczbę dzieci, którym zapewniono opiekę w pieczy zastępczej tj. łącznie 956 dzieci (suma liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych- 589 i dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gdańska – 345 i liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów – 22) do liczby dzieci żyjących w Gdańsku wynika, że około 1,15 % wszystkich dzieci z Gdańska znajduje się w tak trudnej sytuacji rodzinnej, która wymaga odseparowania ich od środowiska rodzinnego i zabezpieczenia im opieki w pieczy zastępczej. Biorąc pod uwagę fakt, że ponad 50% dzieci przebywa w pieczy zastępczej powyżej 3 lat oraz kierunek jaki wyznacza prawo aby dzieci przebywały w pieczy zastępczej jak najkrócej należy uwzględnić, że nie zawsze powrót dziecka do rodziny biologicznej jest możliwy.

Powyższe dane wskazują na konieczność dalszego rozwijania i dywersyfikacji inicjatyw, rozwoju zdeinstytucjonalizowanych, spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych skierowanych w głównej mierze do rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

B.2.2. Problemy

W Gdańsku zbyt często polityka integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowana jest instytucjonalnie. W wielu sytuacjach rozwój działań środowiskowych pozwoliłby na skuteczniejszą odpowiedź na złożone potrzeby i problemy społeczne osób ubogich lub wykluczonych społecznie. Wprowadzanie rozwiązań w zakresie wsparcia środowiskowego powiązane jest także z promowaną przez Unię Europejską ideą deinstytucjonalizacji, czyli zmniejszania poziomu wsparcia instytucjonalnego na rzecz tańszego i bardziej skutecznego wsparcia w środowisku. Obecnie realizacja wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowana jest przede wszystkim przez placówki instytucjonalne. Zarówno wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, zaburzonych psychicznie czy osób bezdomnych realizowane jest głównie w placówkach. W Gdańsku dysponujemy ponad 1700 miejsc instytucjonalnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w ciągu roku korzysta z nich kilka tysięcy osób. Tymczasem okazuje się, że znaczna część usług społecznych skierowanych do tych grup mogłaby być realizowana w środowisku lokalnym (bez potrzeby instytucjonalizacji), co jest rozwiązaniem skuteczniejszym i efektywniejszym finansowo.

Kluczowym problemem w Gdańsku jest niewystarczająca liczba miejsc świadczenia środowiskowych, spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności: osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, osób w pieczy zastępczej. Problemem jest postępujący proces starzenia się mieszkańców Gdańska, którzy coraz częściej doświadczając samotności i wykluczenia, wymagają usług społecznych wspierających i podtrzymujących ich samodzielność życiową. Niepokojąca jest także rosnąca skala niepełnosprawności, w tym zaburzeń psychicznych, zbyt często osoby niepełnosprawne pozostają bierne i nieaktywne społecznie. Poważnym problemem jest także skala rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze a także zapewnienie tym rodzinom adekwatnego wsparcia w przewycięzaniu tych trudności. Wsparcia wymagają także opiekunowie faktyczni osób zależnych i rodzice biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Niewystarczający jest również dostęp do informacji o istniejących usługach społecznych na terenie miasta Gdańska.

B.2.3. Potrzeby

Dezynstytucjonalizacja wsparcia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem wymaga uruchomienia wielu usług realizowanych w środowisku lokalnym przez organizacje i instytucje działające na poziomie społeczności lokalnych czy sąsiedztw. W obszarze wspierania osób niesamodzielnych, w tym osób starszych i niepełnosprawnych brakuje kompleksowych usług środowiskowych pozwalających możliwie jak najdłużej pozostawać w środowisku i cieszyć się aktywnością społeczną. Istnieje deficyt usług asystenckich osób starszych i niepełnosprawnych, wszechstronnych i kompleksowych usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, wsparcia sąsiedzkiego i wolontarystycznego. Istnieje także potrzeba rozwoju i wdrażania nowoczesnych technologii, np. teleopieka, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii. W wymiarze wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze istnieje potrzeba rozwoju i wzmocnienia asystentury rodzinnej, placówek dziennego wsparcia, poradnictwa. W przypadku dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej mamy do czynienia ze zbyt małą liczbą zawodowych rodzin zastępczych przy równoczesnej dominacji rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem co skutkuje dziedziczeniem, utrwalaniem negatywnych wzorców oraz dysfunkcją rodziny. Niezbędne jest także rozwijanie projektów wspierających samodzielność społeczną i zawodową wychowanków pieczy zastępczej. Wsparcia wymagają także opiekunowie faktyczni osób zależnych i rodzice biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Potrzeba jest rozwoju lokalnych, zindywidualizowanych instrumentów i usług animacji społecznej i wolontariatu realizowanych lokalnie docierających do grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym będących bardzo często pierwszym kontaktem i rozbudzaniem potrzeb aktywności społecznej i zawodowej. Partnerstwa lokalne, centra aktywności lokalnej, grupy wsparcia mogą budować lub rozwijać sieci usług społecznych odpowiadających na konkretne zapotrzebowanie i konkretne zasoby jakim dysponują dane społeczności. Wszystkie niniejsze usługi powinny być realizowane w bezpośredniej bliskości osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, najlepiej w społecznościach lokalnych i sąsiedztwach. Koniecznym jest także udrożnienie i zwiększenie dostępu do informacji na temat istniejących usług społecznych.

B.2.4. Cele przedsięwzięcia i efekty jego realizacji

Cel główny projektu:

Wzrost aktywności społecznej i zawodowej oraz zmniejszenie zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym mieszkańców Gdańska poprzez wypracowanie i wdrożenie trwałego międzysektorowego systemu integracji społeczno-zawodowej opartego o aktywną integrację, usługi społeczne i ekonomię społeczną, realizowanych w ramach kompleksowej współpracy samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych/podmiotów ekonomii społecznej w okresie od 2016 do 2022 roku.

Cel szczegółowy to:

- *Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację zintegrowanych, spersonalizowanych i zdeinstytucjonalizowanych usług ze szczególnym uwzględnieniem asystentury.*

Efektom realizacji projektu będzie wspieranie i/lub utworzenie co najmniej 26 trwałych miejsc świadczenia zindywidualizowanych usług społecznych. W ramach projektu 68 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukiwać będzie pracy, uczestniczyć w kształceniu lub szkoleniu, zdobywać będzie kwalifikacje, podejmie pracę (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po zakończeniu realizacji projektu.

Utworzone w ramach projektu miejsca świadczenia usług społecznych zachowają trwałość odpowiadającą okresowi realizacji projektu.

B.2.5. Grupa docelowa

Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkujące w Gdańsku, w tym w szczególności:

- *Osoby niesamodzielne, czyli osoby, które ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność, wymagają opieki lub pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.*
- *Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą, osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą.*

336 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych zostanie usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym.

Preferencje dla uczestnictwa osób korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.

B.2.6. Zgodność z RPO WP 2014-2020

Projekt jest zgodny z osią priorytetową 6. Integracja, Priorytet Inwestycyjny 9iv „Ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym”. Cel szczegółowy: zwiększona liczba trwałych miejsc świadczenia usług społecznych. Pośrednie powiązanie z osią priorytetową 8 Konwersja w zakresie kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarów miejskich. Zaangażowanie w projekt organizacji pozarządowych jest odpowiedzią na wskazany w RPO brak systemowego podejścia do realizacji wysokiej jakości usług społecznych i niewystarczająco wykorzystany potencjał organizacji pozarządowych w tym zakresie. Zgodnie z założeniami RPO WP 2014-2020 rezultatem projektu będzie poprawa dostępności usług społecznych wysokiej jakości, która zostanie osiągnięta poprzez ich realizację na poziomie

społeczności lokalnej Gdańska przy wykorzystaniu potencjału organizacji pozarządowych oraz integracji działań partnerów świadczących usługi społeczne na poziomie lokalnym. Interwencja w projekcie zgodnie ze wskazaniem RPO WP 2014-2020 dotyczyć będzie również rozwoju usług w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób niesamodzielnych (w tym głównie seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami), poprzez kształcenie osób zaangażowanych w opiekę i wsparcie osób niesamodzielnych. Projekt w tym zakresie obejmie również działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej opiekunów ww. osób zależnych. Przedsięwzięcie wspierać będzie także rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą, osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą.

B.3. Wydatki i harmonogram

B.3.1. Szacunkowa wartość całkowita przedsięwzięcia (w PLN)	6 702 503,88
B.3.1.1. w tym wydatki kwalifikowalne (w PLN)	6 702 503,88
B.3.2. Szacunkowa kwota dofinansowania (w PLN)	5 697 128,30
B.3.3. Poziom dofinansowania (%)	85%
B.3.4. Termin osiągnięcia gotowości do złożenia wniosku o dofinansowanie (miesiąc, rok)	01.07.2016
B.3.5. Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu (miesiąc, rok)	01.10.2016
B.3.6. Przewidywany termin zakończenia realizacji projektu (miesiąc, rok)	30.09.2022

B.4. Podmioty współrealizujące

Koncepcja realizacji zintegrowanego projektu System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdańsku – komponent aktywnej integracji oraz usług społecznych, w połączeniu z działaniami na obszarach rewitalizowanych i zdegradowanych powstała w partnerstwie samorządu lokalnego i organizacji pozarządowych. Partnerstwo zawiązane zostało 24 listopada 2014 roku, jego członkami są:

- Gmina Miasta Gdańsk
- Regionalne Centrum Wolontariatu
- Stowarzyszenie Morena
- Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności
- Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”
- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta
- Fundacja Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych
- Gdańska Fundacja Innowacji Społecznych
- Caritas Archidiecezji Gdańskiej
- Centrum Partycypacji Społeczno-Ekonomicznej
- Fundacja Sprawni Inaczej

Realizacja całościowego przedsięwzięcia wdrażana będzie przez partnerstwo podmiotów

- Gmina Miasta Gdańsk
- Organizacje pozarządowe w obszarze integracji społecznej

Zrealizowany zostanie konkurs na partnerstwa lokalne i partnerów spoza sektora finansów publicznych. Wyłonione zostaną partnerstwa lokalne i liderzy tych partnerstw dla 10 kluczowych obszarów objętych oddziaływaniem projektu tj. Orunia, Nowy Port, Dolne Miasto, Biskupia Górka, Stogi i Przeróbka, Oliwa, Wrzeszcz, Przymorze, Piecki-Migowo, Chełm. Liderzy partnerstw lokalnych zawiązanych na obszarach kluczowych dla realizacji projektu zostaną oficjalnymi partnerami Gminy Miasta Gdańska w realizacji przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcie będzie koordynowane na poziomie całego Miasta Gdańsk przez szerokie partnerstwo międzysektorowe i międzywydziałowe w tym m.in.:

Gmina Miasta Gdańsk w tym między innymi;

- Wydział Rozwoju Społecznego UM Gdańsk
- Wydział Urbanistyki i Architektury Referat Rewitalizacji UM Gdańsk
- Wydział Programów Rozwojowych UM Gdańsk
- Wydział Polityki Gospodarczej UM Gdańsk
- Wydział Gospodarki Komunalnej UM Gdańsk
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku
- Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku
- Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień
- Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży
- Biuro Rozwoju Gdańska

Organizacje pozarządowe, liderzy partnerstw lokalnych.

Wsparcie na poziomie dzielnic realizowane będzie przez partnerstwo podmiotów realizujących usługi integracji społecznej. Organizacje realizujące projekt zostaną wyłonione w konkursie.

B.5. Wskaźnik monitorowania

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego

Nazwa wskaźnika	j. m.	Wartość docelowa w projekcie
Liczba wspartych w Programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	Miejsce	26

Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu Programu	Osoba	68
--	-------	-----------

Wskaźniki produktu

Nazwa wskaźnika	j. m.	Wartość docelowa w projekcie
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w Programie	Osoba	336

C.1. Dane osoby upoważnionej do kontaktu

C.1.1. Imię i Nazwisko

Piotr Olech

C.1.2. Nazwa Instytucji

Urząd Miejski w Gdańsku/Wydział Rozwoju Społecznego

C.1.3. E-mail

piotr.olech@gdansk.gda.pl

C.2. Dane osoby zatwierdzającej zgłoszenie

C.2.1. Imię i Nazwisko

Piotr Kowalczyk

C.2.2. Stanowisko

z-ca prezydenta miasta Gdańsk ds. polityki społecznej

C.2.3. Nazwa Instytucji

Gmina Miasta Gdańsk / Urząd Miejski w Gdańsku

C.2.4. E-mail

piotr.kowalczyk@gdansk.gda.pl

C.3. Podpis osoby zatwierdzającej zgłoszenie

--

INSTRUKCJA WYPEŁNIENIA KARTY PROJEKTU

A.1. Podmiot zgłaszający

Nie dotyczy – pole wypełnia IZ RPO WP 2014-2020.

A.2. Nazwa wnioskodawcy

Należy podać nazwę wnioskodawcy.

A.3. Tytuł przedsięwzięcia strategicznego wymienionego w RPS (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy – pole wypełnia IZ RPO WP 2014-2020.

A.4. Tytuł projektu

Należy podać zwięzłą nazwę projektu zawierającą jego przedmiot oraz lokalizację. W przypadku przedsięwzięcia strategicznego składającego się z kilku odrębnych projektów lub zadań, należy podać tytuł projektu indywidualnego.

A.5. Oś Priorytetowa RPO WP 2014-2020

Nie dotyczy – pole wypełnia IZ RPO WP 2014-2020.

A.6. Działanie RPO WP 2014-2020

Nie dotyczy – pole wypełnia IZ RPO WP 2014-2020.

A.7. Poddziałanie WP RPO 2014-2020

Nie dotyczy – pole wypełnia IZ RPO WP 2014-2020.

A.8. Lokalizacja przedsięwzięcia

Należy wskazać miejsce/miejsca/obszar realizacji projektu.

B.1. Opis zakresu przedsięwzięcia i planowanych zadań

Należy zamieścić opis zakresu rzeczowego, który pozwoli zrealizować cele i osiągnąć efekty projektu określone w sposób realistyczny, przy właściwym zbilansowaniu kosztów i korzyści. Opis zawierać powinien główne cechy oraz (o ile możliwe) dane liczbowe i parametry charakterystyczne dla projektu pozwalające na jego jednoznaczną identyfikację oraz ocenę jego skali i charakteru.

B.2. Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia

B.2.1. Opis kontekstu

Należy zwięźle opisać kontekst/tło (np. społeczny, gospodarczy, przyrodniczy etc.) realizacji projektu. Opis powinien zawierać konkretne informacje/dane liczbowe w sposób istotny powiązane z przedmiotowym projektem i dodatkowo uzasadniające konieczność jego realizacji.

B.2.2. Problemy

Należy wymienić/zdefiniować problem/problemy, które ma rozwiązać realizacja projektu (o ile dotyczy).

B.2.3. Potrzeby

Należy wymienić/zdefiniować potrzebę/potrzeby, które ma zaspokoić realizacja projektu (o ile dotyczy).

B.2.4. Cele przedsięwzięcia i efekty jego realizacji

Należy wymienić/określić cele projektu oraz spodziewane efekty i rezultaty (opisowo, w miarę możliwości w ujęciu ilościowym) w kontekście zdefiniowanych uprzednio problemów i/lub potrzeb.

B.2.5. Grupa docelowa

Należy precyzyjnie określić grupę docelową (odbiorców ostatecznych), do której skierowany jest projekt.

B.2.6. Zgodność z RPO WP 2014-2020

Należy opisać w jaki sposób przedmiotowe przedsięwzięcie wpisuje się w cele danego Działania i Priorytetu Inwestycyjnego w ramach RPO WP 2014-2020.

B.3. Wydatki i harmonogram

Należy podać szacunkową wartość przedsięwzięcia (w PLN), szacunkową sumę kosztów kwalifikowalnych (w PLN), szacunkową kwotę dofinansowania (w PLN), planowany poziom dofinansowania (%), szacunkowy termin osiągnięcia gotowości do złożenia wniosku o dofinansowanie, przewidywany termin rozpoczęcia realizacji projektu, przewidywany termin zakończenia realizacji projektu.

B.4. Podmioty współrealizujące

Należy podać nazwy podmiotów (innych niż podmiot realizujący) uczestniczących w projekcie. Należy wymienić wyłącznie te podmioty, które będą realizowały istotne działania o znaczącym zakresie oraz będą ponosiły wydatki z tytułu realizacji tych działań. Nie należy wymieniać podmiotów, których rola ograniczy się wyłącznie (bądź głównie) do wniesienia wkładu finansowego, poparcia dla przedsięwzięcia lub działań o charakterze ubocznym.

B.5. Wskaźnik monitorowania

Należy uzupełnić wartość dla roku 2018 oraz wartość docelową w odniesieniu do podanego wskaźnika produktu.

C.1. Dane osoby upoważnionej do kontaktu

Należy podać dane osoby upoważnionej przez podmiot zgłaszający do kontaktu w sprawie projektu.

C.2. Dane osoby zatwierdzającej zgłoszenie

Należy podać dane osoby zatwierdzającej zgłoszenie z ramienia podmiotu zgłaszającego.

C.3. Podpis osoby zatwierdzającej zgłoszenie

Należy podpisać przez osobę zatwierdzającą zgłoszenie z ramienia podmiotu zgłaszającego.